

Virksomhetsplan for 2010
Satsinger og prioriteringer
Statistisk sentralbyrå

Planer og meldinger I denne serien publiseres dokumenter med et institusjonelt preg og notater med en viss offisiell karakter.

© Statistisk sentralbyrå, mars 2010
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Trykk: Statistisk sentralbyrå

Forord

Virksomhetsplan 2010 gir en oversikt over Statistisk sentralbyrås (SSBs) planer for virksomheten i 2010. Det gis også en kort oversikt over risikovurderinger, som ellers er presentert mer utfyllende i en separat publikasjon. Det utarbeides også en egen publikasjon over intern budsjettfordeling.

Virksomhetsplanen bygger på retningslinjer i Stortingsproposisjon nr. 1 (2009-2010) og på SSBs budsjettforslag for 2010. Den tar også utgangspunkt i *Strategi 2007*. I tillegg er EU-rettsakter for statistikk en viktig bakgrunn for planene.

Det foreligger også mer detaljerte virksomhetsplaner for hver avdeling.

Oslo, 17. februar 2010

Frøydis Langmark
styreleder

Øystein Olsen
adm. direktør

Innhold

Forord	3
Innhold	4
1. Virksomheten i 2010 - forutsetninger og mål	5
1.1. Strategi og budsjetttrammer	5
1.2. Mål for virksomheten i 2010	5
1.3. Planleggingsprosess og plansystemet	6
1.4. Risikovurderinger 2010	6
2. Satsinger og prioriteringer	7
2.1. Statistikk speiler samfunnet.....	7
2.2. Forskning av høy kvalitet.....	16
2.3. Fornøyde brukere og motiverte oppgavegivere.....	17
2.4. Samarbeid for bedre statistikk	18
2.5. Kvalitet i alle ledd	20
2.6. Administrasjon og økonomistyring.....	21
3. Ressurser	22
3.1. Budsjett	22
3.2. Personalet	23
Vedlegg A	25
Vedlegg B	29
Vedlegg C	32

1. Virksomheten i 2010 - forutsetninger og mål

1.1. Strategi og budsjetttrammer

Strategi SSBs strategi er bygd rundt fem hovedstrategier:

- Statistikk speiler samfunnet
- Forskning av høy kvalitet
- Fornøyde brukere og motiverte oppgavegivere
- Samarbeid for bedre statistikk
- Kvalitet i alle ledd

Gjennomgangen av prioriterte områder følger i grove trekk inndelingen i hovedstrategier.

Internasjonalt samarbeid Internasjonalt samarbeid på statistikkområdet sikrer økt sammenlignbarhet i statistikken. Samarbeidet innebærer at det stilles krav til statistikkens innhold, omfang og kvalitet. For å møte kravene fra det internasjonale samarbeidet om statistikk, må det kontinuerlig utvikles nye statistikker eller eksisterende statistikker må legges om. Dette gir føringer for virksomheten og vil kreve oppfølging og innsats i 2010.

Budsjetttrammer SSBs budsjettforslag for 2010 ble sendt Finansdepartementet i november 2008. Gjeldende strategi og budsjettforslaget for de neste fire årene utgjør SSBs langtidsprogram. En del av teksten i Proposisjon 1 S (2009-2010) er gjengitt i vedlegg B.

I statsbudsjettet for 2010 er det bevilget 485,4 millioner kroner til SSB. Det er 14,6 millioner kroner høyere enn bevilgningen for 2009. Særskilte satsinger som er viderført med finansiering i 2010 er IT-infrastruktur/utvikling (5,5 millioner kroner), Ny standard for næringsgruppering (2,0 millioner kroner), Svalbardstatistikk (2,5 millioner kroner) og EØS-samarbeidet der beløpet som ble økt med 3 millioner kroner for 2009 blir videreført innenfor konsekvensjustert ramme. Nye tilleggsbevilgninger er gitt til folke- og bolig telling 2011 (3 millioner kroner), landbrukstelling (3 millioner kroner), tidsbruksundersøkelsen (5,4 millioner kroner), elektronisk dialog med arbeidsgivere - EDAG (2,5 millioner kroner) og finansmarkedsstatistikk/globalisering (2 millioner kroner).

Stor etterspørsel etter statistikk Etterspørselen etter ny og bedre statistikk øker stadig. Det arbeides løpende med å modernisere og effektivisere statistikkproduksjonen, særlig gjennom ulike standardiseringstiltak. En rekke nye satsinger og prosjekter på ulike områder i 2010 og fremover vil bli tatt innenfor eksisterende økonomiske rammer, på grunnlag av fortsatt forbedring i produktiviteten. FOSS-prosjektet videreføres som en ingegrert del av systemet for porteføljestyling (se kapittel 2.5).

1.2. Mål for virksomheten i 2010

Løpende virksomhet Målene for den løpende virksomheten er gitt i tildelingsbrevet fra Finansdepartementet.

- Produksjonsvolumet, målt i antall statistikkfrigivninger, skal minst tilsvare nivået i 2008 på 1009 frigivninger.
- Aktualiteten måles i antall uker etter undersøkelsesperiodens utløp.
Månedstatistikk - 3,2 uker eller bedre
Kvartalsstatistikken - minst 8,7 uker
Årsstatistikken - bedre enn 38,3 uker

Punktligheten måler avvik i forhold til forhåndsannonsert publiseringsstidspunkt.
Avviket skal være lavere enn 10 prosent

- Mål for svarprosent
Undersøkelser med oppgaveplikt: minst 95 prosent
Undersøkelser som er frivillige: bedre enn 73 prosent
- Mål for oppgavebyrde
Oppgavebyrden skal være lavere enn 108 årsverk for undersøkelser rettet mot næringslivet.
- Mål for elektronisk innrapportering
Andelen skal være høyere enn 53 prosent.

Utviklingsoppgaver

Det er store utviklingsoppgaver i alle deler av virksomheten, og mange satsinger strekker seg over flere år. Viktige mål i 2010 er:

- Fortsette implementering av ny standard for næringsgruppering (NACE) i SSBs statistikkssystemer. De årlige strukturstatistikkene skal publiseres etter både ny og gammel standard for statistikkåret 2008, i form av endelige tall våren 2010. Arbeidet med å implementere ny standard i nasjonalregnskapet skal fullføres i 2011.
- Satsingen på elektronisk datafangst videreføres ved å ta i bruk tjenester innenfor AltinnII. Bruken av papirskjema skal reduseres ytterligere.
- Nye ssb.no skal lanseres høsten 2010.
- Folke- og bolig tellingen 2011 skal forberedes. Arbeidet med å øke dekningsgraden av bolignummer videreføres i nært samarbeid med registreier.
- Landbrukstelling 2010 skal gjennomføres.
- Tidsbruksundersøkelsen 2010 skal gjennomføres.
- Elektronisk diaglog med arbeidsgivere – EDAG – videreføres i et forprosjekt.
- Innenfor forskningsvirksomheten er et viktig mål å øke antallet forskningsarbeider som blir publisert i vitenskapelige tidsskrifter.

1.3. Planleggingsprosess og plansystemet

Plansystemet er under omlegging. Nytt produktregister vil være tilgjengelig høsten 2010 og ha grensesnitt mot en rekke andre systemer i SSB.

Tjenesteavtaler og porteføljestyling

Tjenesteavtaler mellom IT og fagavdelingene tas i bruk tidlig i 2010. System for porteføljestyling skal integreres i planprosessen, og dekke alle utviklingsoppgaver av en viss størrelse.

Rekruttere og beholde kompetente medarbeidere

Gjennomføring av de vedtatte planene for 2010 er avhengig av kompetente medarbeidere med omstillingsevne. Det satses målrettet og systematisk på å utvikle rett kompetanse hos medarbeiderne for å møte kravene fra skiftende omgivelser med nye brukerbehov.

1.4. Risikovurderinger 2010

Risikovurderinger på overordnet nivå presenteres i en separat publikasjon. Det er utarbeidet risikovurderinger av statistikkproduksjon, utvikling av nye ssb.no, IKT, økonomiforvaltning, innkjøp og sikkerhet. Det er også gjort en mer detaljert vurdering av risiko i tilknytning til IKT-løsningene for deler av finansstatistikken som SSB overtok fra Norges Bank. I tillegg er det gjort vurderinger for Folke- og bolig tellingen 2011 og Landbrukstelling 2010.

Risikoen knyttet til statistikkproduksjonen generelt vurderes å være under kontroll selv om den er beskrevet som høy med hensyn til kompetanse (liten sannsynlighet men alvorlig konsekvens). Rekrutteringssituasjonen i SSB anses generelt sett som

tilfredsstillende, men i perioder har det vært vanskelig å holde på og rekruttere nøkkelpersonell, spesielt på IT-siden og på enkelte statistikkområder.

Risikoen for svikt i finansieringen vurderes som moderat. Budsjett for oppdragsinntekter ligger på samme nivå som de siste årene, samtidig som lønnskostnadene har økt. Det er derfor iverksatt tiltak for å bringe utgiftene i balanse med inntektene.

Risiko for problemer med dagens løsninger for verdipapirstatistikken og inndata-systemet for banker og finansieringsforetak er fremdeles kritisk. Det er også høy risiko for problemer knyttet til noen andre viktige IT-tjenester. Løsningen her ligger i utvikling av nye og standardiserte løsninger.

Porteføljestyling sørger for informasjon og prioritering av utviklingsressurser. Risiko for dårlig kvalitet på boligadresser i Folke- og bolig tellingen er vurdert ned fra høy i 2009 til moderat i 2010. På sikkerhetsområdet er det gjennomført mange tiltak, og risiko knyttet til mangelfull sikkerhetskompetanse er vurdert ned fra kritisk til høy. Det vises ellers til egen rapport med vurderinger av risiko med beskrivelse av tiltak.

2. Satsinger og prioriteringer

2.1. Statistikk spiller samfunnet

2.1.1. Personstatistikk

Folke- og bolig telling 2011

Folke- og bolig tellingen i 2011 blir den 21. i rekken av tellinger siden 1769. Tellingstidspunkt blir 19. november 2011. Etter 1970 har SSB søkt å produsere det meste av den offisielle statistikken om den norske befolkningen ved bruk av opplysninger fra administrative registre. Siden tellingen i 2001 har det særlig vært arbeidet med kjennemerker knyttet til boliger og boligadresse i flerbolighus. Boligadresseprosjektet har vært et samarbeidsprosjekt mellom Skattedirektoratet, Statens kartverk og SSB. Nå er 89 prosent av alle personer bosatt i bygninger med flere boliger tildelt entydig adresse. Disse andelene er 87 prosent for Oslo og 90 prosent for Bergen. Målet er å nå 95 prosent dekning på landsbasis i 2011.

Også internasjonalt har folke- og bolig tellinger en lang tradisjon. FN, og etter hvert også EU, har laget anbefalinger for å gjøre tellingene sammenlignbare mellom land. Folketellingenes betydning ble understreket da EU i 2008 vedtok rettsakter som erstatter den tidligere ordningen med anbefalinger.

EU-rettsakter stiller krav om at kvaliteten i tellingen skal kontrolleres og dokumenteres. De krever også at et omfattende og teknisk krevende tabellsett skal leveres til Eurostat. SSB tar sikte på å dekke nasjonale behov for folke- og bolig tellingsstatistikk som ikke dekkes av EU-rettsaktene. Både innhold i tellingen og formidlingen av resultater vil bli drøftet med brukerne.

I 2010 vil arbeidet med kvalitetsforbedrende tiltak stå sentralt. En annen viktig milepæl er å fastlegge publiseringsprogramet. En kvalitetsundersøkelse vil bli planlagt. I tillegg må det foretas nødvendige avklaringer når det gjelder sammenstilling av data (koplinger) og bruk av Statistikkbanken ved levering av data til Eurostat.

Levekårsstatistikk

Den årlige intervjuundersøkelsen om levekår er en hjørnestein i SSBs statistikk om levekårene i Norge. Fra og med 1996 har undersøkelsen hatt en fast stamme av levekårsspørsmål, mens spørsmålene i resten av undersøkelsen har dekket ulike tema som har rotert i en syklus på tre år. I tillegg gjennomfører SSB panelunder-

søkelsen *European Study on Income and Living Conditions (EU-SILC)*, også den ved bruk av intervjudata.

Systemet ble evaluert i 2009. Det er besluttet å tilpasse systemet til EU-rettsakter som er eller vil bli vedtatt, samtidig som de fleste formål i det tidligere opplegget blir dekket. I 2010 skal evalueringen fullføres med vekt på arbeidet med dokumentasjon og nye rutiner for drift av et nytt system fra 2011.

Forbruksundersøkelsen Forbruksundersøkelsen er en intervjuundersøkelse som også dekker deler av levekårsområdet. Undersøkelsen ble evaluert i 2009, og det er bestemt å erstatte en mindre årlig datainnsamling og statistikkproduksjon basert på data fra de siste tre år, med en mer omfattende periodisk datainnsamling. I 2010 vil det ikke bli samlet inn data til Forbruksundersøkelsen, men det vil bli publisert statistikk på grunnlag av data for perioden 2007 - 2009. I 2010 og 2011 vil det bli planlagt en ny treårig forbruksundersøkelse som skal gjennomføres i 2012, med et større utvalg enn tidligere.

Registerbasert levekårsstatistikk er basert på tryggedata, data om mottakere av sosialhjelp og barneverntiltak, samt inntektsdata. I 2010 vil det bli arbeidet med å utvikle statistikk over trygdede kombinert med bakgrunnsinformasjon om blant annet utdanning, arbeid og bruk av sosialhjelp.

Tidsbruksundersøkelsen I 2010 vil SSB gjennomføre datainnsamlingen til Tidsbruksundersøkelsen 2010. Slike undersøkelser har Norge gjennomført hvert ti-år siden 1970. Undersøkelsene viser hvordan vi fordeler tiden mellom ulike gjøremål og hvem vi er sammen med. Vi får vite hvor mye tid som går til fritidsaktiviteter, skole, jobb, husarbeid, måltider, søvn, reiser osv. Vi får også vite når på døgnet aktivitetene foregår. Mange andre land, både i Europa og andre deler av verden, har tilsvarende undersøkelser. Resultatene blir ofte brukt som grunnlag for planlegging og utforming av politikk i offentlig forvaltning og omtales ofte i media og i den offentlige debatten ellers. Dataene benyttes også til forskning.

Helsesstatistikk Helsestatistikken i SSB omfatter statistikk over kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, og data om innbyggernes helseforhold basert på levekårsundersøkelsen. De siste årene er det gjennomført tiltak som har bedret kvaliteten og effektivisert datainnsamlingen av økonomi- og sysselsettingsdata for spesialisthelsetjenesten. Det arbeides med å forbedre pasientstatistikken ved å utvide den med sosioøkonomiske variabler. I løpet av 2010 vil det foreligge en sluttrapport med anbefalinger om datafangst og datakilder i statistikken over spesialisthelsetjenesten. En del av tiltakene vil bli satt i gang i løpet av året, blant annet å starte rapporteringen av data via Altinn for et par skjema. Det kan også være aktuelt å ta i bruk Norsk pasientregister for noen data, som blir vurdert å ha tilfredsstillende kvalitet.

Det er vedtatt en EU-rettsakt om statistikk over folkehelse og over helse og sikkerhet på arbeidsplassen som dekker i alt fem ulike statistikkområder. For å oppfylle kravene må det foretas flere tilpasninger. De største utfordringene er knyttet til statistikk over arbeidsulykker og yrkessykdommer. Et samarbeidsprosjekt mellom SSB, NAV og Direktoratet for arbeidstilsynet avsluttes i juni 2010. Et nytt system for innrapportering til NAV om yrkesskade og yrkessykdommer vil være nødvendig for å oppfylle kravene. SSB har en rolle som koordinator i dette arbeidet.

Utdanningsstatistikk SSBs utdanningsstatistikk dekker barnehager, grunnopplæring, høyere utdanning og etter- og videreutdanning. Statistikkene bygger på individdata om elever/-studenter og i hvilken grad de fullfører utdanningen for videregående skoler og universiteter og høyskoler. SSB lager også statistikk som viser resultatene som grunnskoleelvene har oppnådd ved nasjonale prøver og ved avsluttet utdanning. Individdata gir grunnlag for statistikk over utdanningskarriere og bakgrunns-

faktorer. Temaet er av stor interesse både i opinionen og som grunnlag for analyser. Utdanningsstatistikk er høyt prioritert i EU og OECD. I 2008 vedtok EU en rettsakt som omfatter det meste av den norske utdanningsstatistikken.

Opplysningene om fullført utdanning samles i SSBs register over befolkningens høyeste utdanningsnivå. Dette datagrunnlaget er viktig for løpende statistikk over arbeidsmarked og levekåre, for folke- og boligtellinger og for samfunnsforskningen generelt i Norge. Registeret har imidlertid store mangler for gruppen innvandrere. Selv om alle eksisterende tilgjengelige registre (for eksempel Helsepersonellregisteret og andre offentlige autorisasjonsregistre) utnyttes, mangler SSB opplysninger om fullført utdanning for rundt 168 000 personer (per oktober 2008). Det er hovedsakelig innvandrere som har kommet til Norge etter 1999, og som heller ikke har hatt kontakt med norske utdanningsinstitusjoner. Dette antallet vil øke i takt med tilstrømmingen av innvandrere til Norge. I 2010 vil SSB planlegge en intervjuundersøkelse om utdanning fullført i utlandet, med sikte på datainnsamling i 2011.

SSB vil intensivere dialogen med ulike registereierne med sikte på å få samlet inn opplysning om utdanning ved den løpende registrering av innvandring til Norge.

I 2011 starter datainnsamlingen til tre internasjonale undersøkelser på utdanningsfeltet, nemlig "Continuing Vocational Training Survey" (CVTS), "Adult Education Survey" (AES), og "The Programme for the International Assessment of Adult Competencies" (PIAAC). Planleggingen av disse undersøkelsene starter i 2010.

2.1.2. Statistikk over arbeid, inntekt og lønn

Brukerbehovene på dette området øker både nasjonalt og internasjonalt, med blant annet krav om mer detaljert statistikk og bedre aktualitet. Det er behov for å bygge ut statistikken på flere områder, blant annet med utgangspunkt i registerdata. Prioriteringene må blant annet ta hensyn til endringer i arbeidsmarkedet, økende arbeidsinnvandring og pensjonsreformen.

EDAG Sammen med Skattedirektoratet, NAV og Brønnøysundregistrene har SSB gjennomført en forstudie omkring opplegg for samordnet innsamling av data fra arbeidsgivere om lønn, pensjonspremier og sysselsetting (EDAG). Dette sikter mot forenklinger for arbeidsgivere og vil gi et vesentlig bedre datagrunnlag for etatene. I 2010 fortsetter arbeidet i et felles forprosjekt mellom de fire institusjonene. SSB vil prioritere å få på plass avklaringer av lønns og arbeidstidsbegreper og type lønnstakerforhold i samarbeid med NAV, bidra til å etablere god samhandling mellom etatene og utrede de konkrete samarbeids- og tekniske forhold mellom etatene i den fremtidige driften av EDAG. Etter hvert som definisjoner og spesifikasjoner blir klarlagt, vil oppmerksomheten rettes mot å klargjøre rammene for IT og datafangstdelen.

Inntekt og lønn Lønnsstatistikken kommer nå med tall for 2008 og 2009 etter ny standard for næringsgruppering (SN07). Kvartalsvise lønnsindekser vil produseres med dobbelt sett av næringskoder frem til omlegging til ny næringsstandard i nasjonalregnskapet (2011). Arbeidskraftskostnadsindeksene presenteres med samme gode aktualitet, 70 dager etter kvartalets utløp, i tråd med EU-rettsakt på området.

Resultater og kvalitetsrapport fra arbeidskraftskostnadsundersøkelsen 2008 skal leveres til Eurostat innen utgangen av 2010. Løpende presentasjon av lønnssummer fra terminoppgaven i Skatteregnskapet skjer fra og med 1. termin 2010.

Inntektsstatistikken for privathusholdninger dekker i dag alle registrerte inntekter, skattepliktig formue og gjeld. I 2010 er målet å implementere barnebidrag, beregnede formuesverdier for boliger og beregnet inntekt av egen bolig. Oppmerksomheten rundt bedre metoder for beregning av boligformue har økt som følge av myndighetenes bruk av SSBs prisfunksjoner som sjablonger til estimering

av boligenes ligningsverdi. Derfor må kvalitetsarbeidet rundt disse beregningsmodellene styrkes. Regresjonsmodellene og inndelingene i prissoner skal evalueres og videreutvikles i 2010.

Det vil fremdeles være en hovedoppgave å sikre datainngangen fra administrative kilder til inntektsstatistikken og fra næringslivet til lønnsstatistikken, se også EDAG-omtalen over.

Arbeidsmarkedet Det viktigste punktet for utvikling av sysselsettingsstatistikken på noen års sikt vil være å bidra aktivt i utviklingen av EDAG. Utviklingen av bruttostrømstatistikk har kommet så langt at løpende publisering av tall fra både AKU og register vil starte i 2010.

Det er utarbeidet et opplegg for produksjon av kvartalvise sysselsettingstall basert på registeropplysninger. Det vil i 2010 bli tatt stilling til om kvaliteten er god nok til å starte slik produksjon, med anbefalinger om hvordan opplysninger om sysselsatte på korttidsopphold skal håndteres. Det er utviklet et særskilt estimeringsopplegg i AKU for å gi tall av bedre kvalitet for innvandreres tilpasning på arbeidsmarkedet. AKU skal også gjennomgå for å finne fram til aktuelle tiltak som kan redusere kostnadene uten at kvaliteten blir dårligere.

En ny statistikk over ledige stillinger vil bli utviklet.

2.1.3. Nasjonalregnskap, priser og finansstatistikk

Nasjonalregnskapet En av de viktigste oppgavene for nasjonalregnskapet de nærmeste årene er hovedrevisjonen i samband med innføringen av ny standard for næringsgruppering. Nasjonalregnskap etter ny næringsgruppering vil bli publisert i november 2011, med både årstall og kvartalstall, inkludert historiske serier.

I 2010 og 2011 vil arbeidet med hovedrevisjonen gå parallelt med det løpende nasjonalregnskapet. Det vil bli arbeidet med metoder for å lage tidsserier - både for realregnskapet og arbeidskraftsregnskapet - og med å tilrettelegge kvartalsregnskapsmodellen til ny kontoplan.

Det løpende kvartalsvise nasjonalregnskapet (KNR) møter utfordringer i forbindelse med at kortidsstatistikken har gått over til ny standard for næringsgruppering, mens KNR fortsetter med gammel standard fram til og med 2. kvartal 2011. Det er laget en egen risikoanalyse knyttet til målet om å opprettholde kvaliteten på det løpende KNR.

Nasjonalregnskapets IT-system består av flere store og kompliserte delsystemer, som til dels er tett integrert. I tillegg til systemer for realregnskap, institusjonelt sektorregnskap, arbeidskraftsregnskapet og utenriksregnskap, omfatter det også finansielle sektorregnskap og makrosystemene for stats- og kommuneregnskaper. Det er også systemer som håndterer dataleveransene til Nasjonalregnskapet (NR) fra andre deler av SSB, og dataflyten fra NR til modellene på Forskningsavdelingen. Systemene skiller seg på mange måter fra systemer som brukes i andre deler av SSBs statistikkproduksjon, og det vil bli arbeidet med å gjøre vedlikehold og videreutvikling av IT-systemene mindre personavhengig og sårbart, samt gjøre det enklere for IT-medarbeidere å sette seg inn i systemene.

Helhetlig nasjonalregnskap I 2008 startet et prosjekt for å samordne finansregnskapet for institusjonelle sektorer, offentlige regnskaper og nasjonalregnskapet ellers. Målet er at i samband med at neste hovedrevisjon er fullført i 2014 skal SSB kunne presentere et helhetlig og konsistent nasjonalregnskap som både omfatter nasjonalregnskapets drifts- og finansdel. I 2009 ble det publisert tabeller som gir en helhetlig framstilling av inntekts-, utgifts- og balansetall. I 2010 vil det hovedsakelig bli arbeidet med å avstemme kommunenes og statens utgifter og inntekter med balansetallene.

<i>Regnskapsstatistikk for næringslivet</i>	<p>Innenfor finansstatistikken for næringslivet vil det vil bli sett nærmere på muligheten for å utvide kvartalsvis regnskapsstatistikk for børsnoterte selskaper til også å omfatte et utvalg ikke-børsnoterte foretak. SSB ser positivt på initiativet Nærings- og handelsdepartementet har tatt i forhold til vurdering av mulighetene for samordning av regnskapsrapportering til det offentlige. SSB vil ta del i samarbeidet koordinert av Brønnøysundregistrene blant annet med tanke på utvidelser av den kvartalsvise regnskapsstatistikken uten betydelige økninger i oppgavebyrden.</p> <p>Konsekvensene av introduksjonen av internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) for finansielle foretak må følges opp, og den nye internasjonale regnskapsstandard for små og mellomstore foretak (IFRS-SME) kan få følger dersom den godkjennes av EU og regnskapsloven endres. I 2010 er det nødvendig å videreføre overvåkingen av utbredelsen av IFRS i norske selskaper. Samtidig er det en sentral oppgave å følge utviklingen i regnskapsregelverket, både nasjonalt og internasjonalt.</p> <p>For å redusere sårbarheten ved produksjonsløsningene for den offentlige regnskaps- og tilsynsrapporteringen fra banker og finansieringsforetak, der SSB er databehandler for Finanstilsynet, er forberedelsene til ny teknisk løsning startet. Omleggingen av det tekniske systemet er omfattende, og er derfor delt opp i delprosjekter. Første fase av prosjektet omfatter omlegging av det tekniske systemet for mottak av data, hvor blant annet AltinnII vil bli benyttet.</p>
<i>Verdipapirstatistikk</i>	<p>Det pågår arbeid med å utvikle en IT-løsning for en helhetlig verdipapirstatistikk i tråd med internasjonale anbefalinger, som vil redusere risikoen for driftsstans på gamle systemer. I 2010 vil en ny IT-løsning for VPS-statistikken fullføres, og et fullverdig system som dekker alle deler av verdipapirstatistikken planlegges implementert i 2011.</p>
<i>Harmonisere statistikk over internasjonalisering og globalisering</i>	<p>Etter krav fra de internasjonale statistikkorganene er en rekke finansstatistikker overfor utlandet etablert de siste årene. I 2010 vil det bli arbeidet videre med å få på plass en utfyllende statistisk beskrivelse som viser hele aktiviteten til flernasjonale konsern (FATS-statistikk). Blant annet skal det fullføres rutiner for publisering og rapportering av inngående FATS, som en del av den ordinære produksjonen av strukturstatistikk. Det er behov for data om hvordan produksjon, inntekt, fordringer og gjeld genereres i multinasjonale konsern, og hvordan disse elementene fordeles mellom foretak tilhørende samme konsern, og dermed mellom land. Statistikken over direkteinvesteringer må tilpasses IMF's koordinerte undersøkelse (CDIS), som skal gjennomføres i 2010, og den nylig reviderte OECD-manualen. Det vil også bli arbeidet med å harmonisere kildebruken og produksjonssystemene for finansstatistikken overfor utlandet, for å sikre konsistens og kvalitet i statistikkproduktene.</p>
<i>IT-løsning for eieropplysninger.</i>	<p>Det vil i 2010 etableres opplegg for å håndtere utenlandspopulasjonene gjennom felles løsninger i Bedrifts- og foretaksregisteret. Det vil også bli satt i gang arbeid for å etablere en IT-løsning som blant annet legger til rette for felles bruk av opplysninger om eierskap fra Skattedirektoratets aksjonærregister og opplysninger fra andre kilder.</p>
<i>Utenrikshandel</i>	<p>For utenrikshandel med varer blir en sentral oppgave i 2010 å gjennomføre en evaluering av statistikken og få fram en kravspesifikasjon som grunnlag for planlegging av nytt IT-system. Et hovedmål er å gjøre revisjonen mer effektiv. Det er også et mål å gjennomføre en vurdering av publiseringsnivået. Mer aggregert publisering eller frigiving av ureviderte tall på lavt aggregeringsnivå vil etter hvert kunne kreve færre ressurser ved enklere kvalitetssikring av mikrodataene. For området <i>Utenrikshandel med tjenester</i> vil det viktigste målet fortsatt være å levere kvalitetssikrede tall til kvartalsvis utenriksregnskap (UR), samt å starte opp med egen publisering av oppblåste kvartalsvise tall for 2010. Årsundersøkelsen for</p>

2008 vil bli den siste årsundersøkelsen på dette området. Senere årspubliseringer vil bli basert på aggregerte kvartalstall.

Pris- og volumstatistikk for utenrikshandel

I 2009 ble det foretatt en evaluering av pris- og volumstatistikk for utenrikshandel, med spesiell vekt på prisvariabelen. SSB har vurdert produsentprisindeksen (PPI) som en framtidig kilde for priser for utenrikshandel i nasjonalregnskapet, og beskriver i den sammenheng et behov for videre utvikling av PPI. For 2010 vil arbeidet med PPI spesielt være rettet mot forbedringer av utvalget innen enkelte næringer. I løpet av 2010 skal det også være etablert en ny produsentprisindeks for tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass.

Harmonisert konsumprisindeks

For blant annet å oppfylle internasjonale krav til harmonisert konsumprisindeks vil SSB i 2010 fullføre overgangen fra forbruksundersøkelsen til nasjonalregnskapet som grunnlag for å beregne vektandeler både for den nasjonale konsumprisindeksen (KPI) og for harmonisert konsumprisindeks (HKPI). Som en del av prosjektet vil prisreferansemåned for KPI bli endret (fra juli til desember), noe som vil gi en sammenfallende prisreferansemåned i KPI og HKPI.

Det arbeides videre med økt bruk av strekkoder ved innsamling av prismateriale for konsumprisindeksen. Dette gjør det mulig å publisere mer detaljert prisstatistikk samtidig som oppgavebyrden reduseres.

Nye prisindekser

Arbeidet med å utvikle ny prisstatistikk for å møte krav i EUs rettsakt om korttidsstatistikk (1165/98), skal fullføres i 2010. Da vil 20 nye tjenestepreisindekser være i ordinær drift. I det videre arbeidet vil nasjonalregnskapets behov fremdeles bli prioritert, ved at det blant annet vil bli utviklet prisindeks for utleie av nærings-eiendom.

Høsten 2009 ble Eurostat søkt om grants til utvikling av en prisindeks for nye boliger. Bakgrunnen er at det vil komme en EU-rettsakt om at selveierens boligkostnader skal inkluderes i HKPI, og at den skal måles ved å ta utgangspunkt i en boligprisindeks. SSBs eksisterende indekser tilfredsstiller ikke kravene som stilles. Målet er å utvikle prisindekser for produksjon og salg av nye boliger, som både dekker behovet til HKPI og Nasjonalregnskapet, i løpet av 2010 og 2011.

2.1.4. Statistikk over offentlig sektor

KOSTRA

KOSTRA er et samordnet system for rapportering og formidling av kommunalstatistikk. KOSTRA inneholder et omfattende tabellsett med indikatorer basert på regnskap, tjenester og personell mv. Både statlige etater og kommunene er aktive brukere av KOSTRA, blant annet i budsjettarbeid og i analyser av driften. Gjennomgangen av de tekniske rutinene fortsetter i 2010 med sikte på å få samordnet dem mest mulig med de generelle IT-rutinene for skjemaproduksjon, rapportering, datamottak og revisjon.

StatRes

StatRes er et system for utvikling og formidling av statistikk og nøkkeltall om ressursinnsats, aktiviteter, tjenester, produksjon og resultater for statlig virksomhet. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Fornyings- og administrasjonsdepartementet, som også finansierer deler av arbeidet.

StatRes er i løpet av 2009 utvidet til å omfatte indikatorer for aktiviteter/tjenester og tildels resultater på følgende områder: Universiteter og høyskoler, barnevern, spesialisthelsetjenesten, Jernbaneverket, Toll og avgift, politi, NAV, miljø (energi og avfall), Forsvaret, Statens vegvesen og kriminalomsorg. Statsforvaltningen total presenteres kun med statistikk for ressursinnsats (kroner og sysselsetting). I 2010 vil det bli arbeidet med videreutvikling av statistikk og indikatorer for eksisterende områder, samtidig som arbeidet med å fase inn Skatt og innvandring/integrering vil starte opp. Arbeidet med å komplettere *StatRes* i bredden vil også bli videreført. Når nye *ssb.no* er etablert, vil det være naturlig å se mer på hvordan data fra *StatRes* og *KOSTRA* kan danne utgangspunkt for en helhetlig presentasjon av

offentlig sektor. De vil også bli sett på muligheter for å forberede StatRes for internasjonale sammenlikninger. Som et ledd i den prosessen vil FAD og SSB arrangere et OECD-seminar i første halvdel av 2010.

2.1.5. Næringsstatistikk

Næringsstatistikken har som formål å vise utviklingen i produksjon, produsentpriser, sysselsetting og verdiskapning i de enkelte næringer. Utviklingsarbeidet på området er i stor grad styrt av nasjonalregnskapets behov, men også andre brukerbehov ivaretas. I tillegg til tradisjonell næringsstatistikk utarbeides statistikk over nyetableringer/nedlegginger, forskning- og utvikling, innovasjon og IKT-bruk. SSB stilles overfor omfattende internasjonale krav gjennom EUs rådsforordninger om strukturstatistikk og om korttidsstatistikk, som er utvidet i flere omganger de siste årene.

Omlegging til ny standard for næringsgruppering

Alle korttidsstatistikkene ble som planlagt publisert etter ny standard fra begynnelsen av 2009. I løpet av 2010 vil alle strukturstatistikkene og andre årsstatistikker være publisert etter ny og gammel standard for statistikkåret 2008. Strukturstatistikkene skal utarbeides og publiseres etter ny standard også for året 2007. Først i 2011 vil nasjonalregnskapets endelige årsregnskap for 2009 bli publisert, sammen med tilbakegående tidsserier etter ny standard. Kvartalsvis nasjonalregnskap skal publisere etter ny standard fra og med 3. kvartal 2011, og fram til denne publiseringen må korttidsstatistikkene også produseres etter gammel standard.

Samordning av strukturstatistikkene

I juni 2010 skal prosjektet for samordning av strukturstatistikk for industri, vannforsyning, avløp og renovasjon, bygge- og anleggsvirksomhet og tjenesteytende næringer fullføres. Det skal også arbeides med å få bedre rutiner for kvalitetssikring av foretaksdata for energinæringene. Våren 2010 skal det være ferdig utviklet et samordnet opplegg for publisering av strukturstatistikkene. Det vil gi brukerne et mer oversiktlig bilde av strukturstatistikk for norsk næringsliv. Felles løsninger for rapporter til viktige brukere skal også fullføres. Samordnet publisering og rapportering skal også omfatte strukturstatistikken for utenlandskontrollerte foretaks aktivitet i Norge (inngående FATS).

Landbrukstelling 2010

Det skal gjennomføres en landbrukstelling i 2010, i tråd med EU-rettsakt på området. En sentral oppgave er tilrettelegging og forberedelser fram mot tellingsdatoen 31. juli, inkludert utsending av skjema. Tellingspopulasjonen skal etableres, og det skal foretas en endelig avveining av hvilke tema som skal med i hovedtellingen, og hva som skal tas på utvalgsundersøkelsen om produksjonsmåter (SAPM) i 2011. Det skal foretas endelig beslutning om innhold og utforming av skjemaet. Det er et mål å få elektronisk svarprosent på 40. En høy elektronisk svarprosent vil bedre datakvaliteten, lette mottaket og redusere ressursbruken. For å nå dette målet, skal samarbeidet med Statens landbruksforvaltning styrkes.

Et informasjonsopplegg skal etableres i forkant av tellingen, og være rettet mot både oppgavegivere, kommuner, fagorganisasjoner og fagpresse. Det er allerede utarbeidet en generell informasjonsplan, som skal utvides og detaljeres.

Det gjenstår fremdeles flere utfordringer når det gjelder registerbearbeiding, blant annet å tilrettelegge geodata. Det er behov for bedre dokumentasjon og kartlegging.

Målet er å publisere foreløpige tall før jul 2010. De foreløpige tallene skal bygges på registerdata og skjemabesvarelser fra et utvalg av oppgavegivere. En publiseringsplan som skal utarbeides, skal legge vekt på å utnytte mulighetene i nye ssb.no.

Parallelt vil den løpende landbruksstatistikken vil bli gjennomgått med tanke på nødvendige tilpasninger i neste 10-årsperiode. Ikke minst blir det viktig å styrke de delene av statistikken som belyser miljøforhold og bruk av naturressurser, både for

å følge opp nasjonale behov og ivareta stadig økende krav fra Eurostat og fra internasjonale organer som OECD og FAO.

Heldekkende transportstatistikk

Transportstatistikken er den nå langt på vei heldekkende for godssiden. Statistikk over godsstrømmer langs kysten ble publisert i 2009, og varestrømundersøkelsen vil bli publisert i første kvartal 2010. Sammen med statistikk over godstransport på små lastebiler og varebiler, også publisert i 2009, gir statistikkene et godt bilde av godstransporten i Norge.

Passasjertransporten er også godt dekket, men det mangler løpende statistikk over bruken av personbil. Muligheten for å utvikle en løpende kvartalsvis statistikk på dette området vil bli utredet i 2010. Den vil måtte bygge på en intervjuundersøkelse blant husholdningene i kombineres med data fra målepunkter langs veiene, f. eks. bomstasjonene. Om studien viser at prosjektet kan realiseres, er planen å sette den nye statistikken i drift i 2011.

Overnattingsstatistikk

Den månedlige overnattingsstatistikken gir et bilde av tilbud og etterspørsel av overnattinger på hoteller, hyttegrender og campingplasser i Norge. I 2010 vil det bli vurdert å bruke data fra Transportøkonomisk institutts gjesteundersøkelse for å gi et mer fullstendig årlig bilde av overnatting i Norge. En ny EU-rettsakt for turisme vil stille nye krav til innretning og omfang på statistikken. Et nordisk prosjekt om bruk av bookingdata fra kjedehotellene har som mål og bedre datakvaliteten og øke variabelinnholdet i statistikken.

Statistikk for tjenesteytende virksomhet

Tjenesteytende virksomhet utgjør en stadig større del av norsk økonomi. Ny standad for næringsgruppering (SN2007) som SSB nå har tatt i bruk i sine næringsstatistikker, gir en mer hensiktsmessig og oppdatert beskrivelse av aktivitetene i næringslivet spesielt for tjenesteytende næringer.

Det skal arbeides videre med å få på plass mer heldekkende prisstatistikk for å møte internasjonale krav og dekke nasjonalregnskapets behov for bedre informasjon om pris- og volumutviklingen i tjenestesektoren (se avsnittet om nye prisindekser i kapittel 2.1.3).

Arbeidet med en ny avanseundersøkelse for detaljhandel og engroshandel startet høsten 2009. Resultatene fra undersøkelsen skal publiseres høsten 2010, og gi ny informasjon om bruttofortjenester og salgsinntekter for ulike handelsvarer blant annet til bruk i nasjonalregnskapet.

Industristatistikk

I 2010 vil arbeidet med å sikre bedre samsvar mellom korttids- og årsstatistikk for industrien komme et godt stykke videre gjennom fullføring av omlegginger knyttet til revisjonsordninger og populasjonsspesifiseringer. Økt bruk av fellesløsninger bidrar til å sikre at data for ulike statistikker i større utstrekning er et element i kvalitetskontrollene. Dette vil sikre brukerne et godt og konsistent bilde av utviklingen av norsk industri. Arbeidet med å standardisere varekurven i produksjonsindeksen for industri, knyttet opp mot blant annet grupperingene i varestatistikken for industri, fullføres i 2010. Det skal også arbeides med å skaffe bedre oversikt over produksjonen som norske foretak har i utlandet, både gjennom vareundersøkelsen og i et separat prosjekt om utflytting av aktivitet. Som oppfølging av det omfattende arbeidet med omlegging til ny standard for næringsgruppering i 2009, vil det i 2010 utvikles en mer detaljert investeringsstatistikk for kraftforsyning. Ny årlig statistikk for vannforsyning, avløp og renovasjon skal også videreutvikles.

FoU- og innovasjonsstatistikk

Foruten ordinær produksjon og formidling av FoU- og innovasjonsstatistikken for næringslivet vil det i 2010 bli lagt vekt på kvalitetsarbeid, blant annet knyttet til supplering av tidsseriebasen med data for patenter og videreutvikling av globaliseringsdimensjonen i statistikken. SSB vil også arbeide med å følge opp

eventuelle forslag til forbedringer som kan komme fra pågående prosjekt initiert av Norges forskningsråd om mulig underrapportering fra foretakene.

I 2010 vil det bli gjennomført en pilotundersøkelse for innovasjon i offentlig sektor i Norge, som del av et felles nordisk prosjekt. Statistikk over innovasjon eksisterer nå bare for næringslivet.

IKT- statistikk Datainnsamlingen om IKT-investeringer vil bli utvidet for strukturstatistikkene for 2009. Sammen med en analyse av data for tidligere årganger, vil dette gi et bedre bilde av IKT-investeringer i næringsstatistikken.

2.1.6. Miljø- og energistatistikk

Miljøstatistikk; ny strategi skal implementeres

Det er utarbeidet en ny strategi for arbeidet med miljøstatistikk. Arbeidet med statistikk over luftutslipp og farlige stoffer skal prioriteres. I tillegg skal arbeidet med økonomiske instrumenter og areal styrkes. Ressursbruken knyttet til statistikk over områdene vann, avløp og avfall reduseres noe. Strategien går inn for å styrke området bærekraftig utvikling. I 2010 vil det bli utarbeidet en ny utgave av rapporten om bærekraftig utvikling etter om lag samme mønster som før.

SSB har ansvaret for oppdatering av indikatorsettet for bærekraftig utvikling. Endringer i publiseringsformen for indikatorsettet og utvikling av tilleggsindikatorer vil bli kontinuerlig vurdert. Med økt internasjonal fokus på dette, jf blant annet *Stiglitz-kommisjonen*, er det ønskelig med økt innsats på dette området.

Bruk av kunderegister ved innhenting for oppgaver over avfall vil forenkle deler av datainnhenting på dette området. Frist for rapportering for avfall til Eurostat er 1. juli 2010. Undersøkelsen over industriavfall vil bli sluttført i 2010.

Arbeidet med å inkludere miljørelaterte skatter i NAMEA-regnskapene (National Account Matrix including Environmental Accounts) fortsetter. Arbeidet med å vurdere ny statistikk over handel med utslippsrettigheter fortsetter både nasjonalt og innenfor rammen av det internasjonale SEEA-samarbeidet (Standard for Environmental Economic Accounting - Londongruppen). Statistikk over miljøvern-utgifter i oljevirksomheten vil bli utgitt for første gang i 2010. Arbeidet med å samordne energiregnskapet, utslippsregnskap og nasjonalregnskapet videreføres og styrkes. Dette skjer i sammenheng med hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet.

Publikasjonen *Naturressurser og miljø* vil ikke bli utgitt i 2010. I løpet av året vil det bli foretatt en grundig vurdering av behovet for og eventuelt innretningen av en slik samlet utgivelse.

Arealbruksstatistikk Datagrunnlag og metode for arealbruksstatistikk for Norge er lagt om siste året. Heretter vil statistikken bygge på utstrakt bruk av matrikkelen, kombinert med andre kilder for ubebygde områder. I 2010 vil det bli arbeidet videre med den kommunale tiltaksdatabasen, som vil kunne bety en vesentlig kvalitetsheving av KOSTRA-rapporteringen fra kommunene, mindre oppgavebyrde og en mer presis statistikk som kan integreres bedre med arealbruksstatistikken og med strandsonestatistikken.

Energistatistikk I 2009 ble det gjennomført en ny undersøkelse om energibruk i bygninger for tjenesteytende virksomhet. Det legges opp til at slike undersøkelser skal gjennomføres periodisk, og hyppigheten vil i 2010 bli drøftet med brukerne av statistikken.

Datainnsamlingen til ny undersøkelse om husholdningers energibruk ble også gjennomført i 2009, som tilleggsundersøkelse til forbruksundersøkelsen. Resultater vil bli publisert i 4. kvartal 2010.

Statistikken om industriens energibruk er under omlegging til en standard IT og revisjonsplattform (ISEE). Arbeidet skal være ferdig i løpet av 1. kvartal 2010. Produksjonsopplegget for årsstatistikken for oljevirkomheten (tjenestenevringene) vil legges om til ISEE i 2010. En gjennomgang av omfang og produksjonsopplegg for årlig elektrisitetsstatistikk vil starte, med mål å bedre aktualiteten og redusere ressursbruken.

Arbeidet i Oslo-gruppen for energistatistikk har som mål at det i løpet av 2010 skal foreligge et fullstendig utkast til ny FN- manual på området, som kan legges fram for møtet i FNs Statistical Commission i mars 2011.

2.1.7. Svalbardstatistikk

Arbeidet med å beskrive svalbardsamfunnet gjennom egne undersøkelser for å belyse både økonomiske og sosiale forhold, inkludert miljøsituasjonen, videreføres i 2010. Det er en prioritert oppgave å utvikle sammenlignbar statistikk som kan gi sentrale og lokale myndigheter bedre beslutningsgrunnlag. Styrkingen av statistikk om Svalbard ses også i forhold til Riksrevisjonens undersøkelse av forvaltningen av Svalbard (dokument nr. 3:8 (2006-2007)) der det pekes på mangelfull statistikk om samfunnsutviklingen på Svalbard. I 2008 ble det opprettet et rådgivende utvalg for svalbardstatistikk, som vil ha årlige møter der sentrale og lokale myndigheter deltar. For å sikre et godt nok populasjonsgrunnlag arbeider SSB sammen med Justisdepartementet og NHD for innføringen av Enhetsregister- og Foretaksregisterlovene på Svalbard.

Styrkingen av svalbardstatistikk deles inn i to områder, der det ene området skal utnytte det forbedrede registergrunnlaget som utvikles for Svalbard. Det andre området er utarbeidelsen av spesialundersøkelser som beskriver svalbardsamfunnet gjennom egne undersøkelser for å belyse både økonomiske og sosiale forhold. I 2010 vil SSB publisere leveårsstatistikk for Svalbard. I tillegg videreføres prisstatistikk, befolkningsstatistikk, næringsstatistikk, miljøstatistikk og svalbardstatistikk om offentlig sektor som viktige satsingsområder.

2.2. Forskning av høy kvalitet

Forskningen skal anvende SSBs datagrunnlag, utvikle og bruke kvantitative modellverktøy for politikkanalyser internt og for forvaltningen. Et hovedmål i 2010 er å publisere mer av slik forskning internasjonalt.

<i>Skatteanalyser og offentlig økonomi</i>	Skatte- og pensjonsmodeller oppdateres og utvikles videre. Service overfor forvaltning og partiene på Stortinget opprettholdes. Mikroøkonometrisk forskning om individer og husholdningers atferd utnyttes i alle modellene. Fordelingsanalysene fortsetter med vekt på koblingen mellom inntekts- og formuesfordeling og effekter av offentlige velferdsordninger.
<i>Ressurs- og miljøøkonomi</i>	Studier av avtaler og virkemiddelbruk i miljø- og energipolitikken prioriteres sammen med analyser av teknologivalgs betydning for utslipp og miljø. Forbedrede data for energi- og miljøforhold i kombinasjon med nasjonalregnskapet vil bli utnyttet i oppdatering av makromodellene.
<i>Mikroøkonometriske analyser</i>	Utnytting av SSBs mikrodata for økonometriske analyser av atferd i bedrifter, foretak, individer og hushold videreføres. Det legges vekt på å inkludere resultater fra denne forskningen i modellparken. Tema som prioriteres er blant annet utdanningsatferd og faktorer som påvirker tilstrømming til trygdesystemet.
<i>Makroøkonomiske analyser</i>	Makromodellene oppdateres og videreutvikles. Tilbudet av modelltjenester til forvaltning og Storting fortsetter. Konjunkturanalysene videreføres i om lag samme omfang som hittil. Analyser av samspillet mellom finansmarked og realøkonomi prioriteres i tillegg til analyser av økonomisk vekst hvor aktiviteten i senere år forventes å gi resultater som kan forbedre makromodellene. Langsiktige studier av sammenhengen mellom demografi, statsfinanser og økonomisk utvikling

	videreføres. Her vektlegges effektene på helse- og omsorgsutgifter og analyser av migrasjon.
<i>Befolkningsanalyser og levekårsforskning</i>	Arbeidet med årlige befolkningsprognoser fortsetter med ny publisering før sommeren 2010. Analyser av dødelighet og migrasjon prioriteres. Analyser av endringer i husholds- og familiestruktur fortsetter. Samspillet mellom befolkningsutvikling og levekår studeres blant annet ved å utnytte det nye datagrunnlaget fra LOGG. Ulikheter i levekår studeres med utgangspunkt i SSBs mikrodata.
<i>Statistiske metoder</i>	Forskningsprosjektet for registerbasert statistikk fortsetter i 2010. Det langsiktige målet er å utvikle et teoretisk statistisk rammeverk. I 2010 vil forskningen konsentreres om tre temaer: enhetsfeil, imputering i registre og modellbasert detaljert statistikk.

2.3. Fornøyde brukere og motiverte oppgavegivere

	<p>2.3.1. Formidling</p> <p>Fullføring av Nye ssb.no er et hovedmål for SSB i 2010, jf. kapittel 1.2. Prosjektet ble opprettet våren 2007 og har i hovedsak tre ambisjoner:</p> <p>Etablere ny design og nytt grafisk brukergrensesnitt for ssb.no herunder revidert struktur og nye sidetyper for innhold.</p> <p>Utvikle nye brukervennlige publiseringssystemer med publiseringsrutiner der fagseksjonene i større grad kan tilrettelegge eget innhold.</p> <p>Utvikle tjenester og funksjonalitet for distribuerte informasjonsobjekter, slik at innholdet blir gjort tilgjengelig der brukeren er.</p>
<i>Digitalisering</i>	<p>SSB digitaliserer alle SSBs publikasjoner til en elektronisk gjenfinnbar form. Det dreier seg om ca 21 000 publikasjoner. Prosjektet går over flere år og skal være avsluttet i god tid før 200-årsjubileet for grunnloven i 2014. Hovedtyngden av digitaliseringen foregår i perioden 2009 - 2012.</p> <p>Målene for 2010 omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Å etablere et godt samarbeid med Nasjonalbibliotekets digitaliseringsprosjekt blant annet med sikte på å unngå dobbeltdigitalisering, høy kvalitet på metadata i Bibsys og opplegg for langtidslagring • Produksjonsmål for 2010 er å ha fullført 50 prosent av digitaliseringen og utlegging på ssb.no.
<i>Brukerundersøkelser</i>	<p>SSB deltar i den årlige profilundersøkelsen fra Synovate, som kartlegger hvilket inntrykk folk har av ulike norske etater. SSB vil også i 2010 benytte seg av denne tjenesten. I tillegg skal det gjennomføres to enkle brukerundersøkelser knyttet til nye ssb.no, en før og en etter omleggingen..</p>
<i>Åpent institusjonelt arkiv</i>	<p>Biblioteket vil etablere et åpent institusjonelt arkiv i tråd med forslag fra Proteam-gruppe i 2009. Arkivet skal bidra til å gjøre SSBs forskning mer synlig og tilgjengelig i tråd med SSBs formidlingspolitikk og strategier. Avansert søkefunksjonalitet vil gjøre forskningsartiklene mer tilgjengelig via Internett og Google.</p>

2.3.2. Datafangst

Datafangststrategien og arbeidet med statistiske populasjoner i SSB har tre hovedmål:

- Heldekkende, kvalitetssikrede og dokumenterte statistiske basisregistre
- Mer motiverte oppgavegivere
- Bedre kvalitet i datainnsamlingene

<i>Modernisering av datafangsten</i>	Hovedsporet i datafangstarbeidet er økt elektronisk samhandling, ved samarbeid mellom etatene om felles innrapportering, og mer gjenbruk av data og metadata. EDAG representerer en nøkkelsatsning og et godt eksempel på hvordan dialog gjennom Altinn skal bidra til en mer effektiv og samordnet forvaltning, redusere administrative byrder og forbedre samhandlingen med næringslivet.
<i>Overgang til AltinnII</i>	Når AltinnII settes i produksjon sommeren 2010, vil bruken av IDUN, som er SSBs løsning for elektronisk datafangst, trappes ned og arbeidet med å flytte skjema til Altinn vil starte. Det vil samtidig bli foretatt en gjennomgang og vurdering av skjemaene for nyutvikling i Altinn, inklusive løsninger som gjør det mulig å sende elektroniske data fra næringslivets fagsystemer.
<i>Ytterligere reduksjon i bruk av papirskjema</i>	SSB vil videre prioritere arbeid med å implementere system for samordning av utvalg, redusere papirskjemabruken ytterligere, og dessuten benytte kombinasjoner av innsamlingsmetoder mer systematisk i datafangsten. Moderniseringen vil kreve aktiv kommunikasjon med oppgavegiverne, og det blir viktig å måle og dokumentere både faktisk og opplevd oppgavebyrde.
<i>Utvikle helhetlige og samvirkende løsninger</i>	Arbeidet med å utvikle helhetlige og samvirkende systemer for datafangst som støttes av standardiserte prosesser og rutiner, vil bli videreført. Dette innebærer satsninger som felles datamottak, felles metadata-system for inndata (SMED), felles utvalgsadministrasjon (delregistersystem), nytt system for intervjuvirksomheten (SIV) og felles svartjeneste.
<i>Kvalitetssikre basispopulasjonene</i>	Samspillet med de administrative grunndataregistrene står sentralt i populasjonsarbeidet. Hovedmålet for populasjonsforvaltningen i 2010 er å styrke arbeidet med kvalitetssikring, samt videreføre og slutføre satsinger som er i gang, herunder arbeidet med å registerbasere Folke- og bolig tellingen 2011, videre utbygging av BeReg, dannelsen av utenlandsdimensjonen i BoF samt overgang til nye kommunikasjonsløsninger for Matrikkelen.
<i>Geografiske informasjonssystemer - GIS</i>	En geodatabase ble etablert i 2009. Basen danner grunnlaget for bruk av GIS i Landbrukstelling 2010 og Folke- og bolig tellingen 2011. I 2010 legges <i>Eiendomskart</i> samt en rekke andre geodata inn og som blir tilgjengelige for felles bruk i SSB til analyse-, statistikk- og presentasjonsformål. Bruk av GIS underbygger hovedmålene i SSBs strategi og styrker utbygging av statistikken på flere viktige områder uten at oppgavebyrden øker. SSB har store mengder egne data på områdene befolkning, bedrifter, bolig, miljø, landbruk og transport som egner seg for geografisk analyse.

2.4. Samarbeid for bedre statistikk

2.4.1. Nasjonalt samarbeid

For å videreutvikle statistikk og analyse som er relevant, med tilstrekkelig kvalitet, og uten at belastningen på oppgavegiverne blir for stor, er det avgjørende med et tett samarbeid med andre etater, og med brukere av statistikk.

SSB har utviklet en rekke samarbeidavtaler med andre offentlige virksomheter og det avholdes jevnlige møter på ledernivå der samarbeidet diskuteres.

Statistikkrådet Statistikkrådet er et redskap for å koordinere produksjonen av norsk offisiell statistikk for å sikre og forbedre kvaliteten i denne. Statistikkrådet omfatter 25 statistikkprodusenter. Nye EU-rettsakter setter krav også til andre statistikkprodusenter enn SSB. Arbeidet i Statistikkrådet med tiltak for kvalitetsforbedring som krav til offisiell statistikk og felles kompetanseutvikling fortsetter.

Finansielle foretak Oppgaveinnhenting fra finansielle foretak er et samarbeid mellom Finanstilsynet, Norges Bank og SSB, og går langt tilbake i tid. SSB har ansvaret for å innhente tilsyns- og regnskapsopplysninger for alle typer av finansielle foretak. Videre har

SSB ansvaret for felles databaseløsninger, og SSB publiserer offisiell regnskapsstatistikk for banker og finansieringsforetak, livs- og skadeforsikringselskaper og pensjonskasser med basis i disse opplysningene.

*e-forvaltning
forhold til Altinn*

SSBs deltakelse i e-forvaltningssamarbeidet skal videreføres. Det forventes mer omfattende og tydeligere krav til samhandling internt i forvaltningen, og SSB må fortsatt arbeide for å tilpasse egen databehandling og IT-arkitektur til felleskravene for offentlig sektor. SSB deltar særlig i samarbeidsforumet SKATE, der strategiske utfordringer på IKT- og eforvaltningsområdet diskuteres.

Semicolonprosjektet

Semicolon-prosjektet er konsentert om utfordringer i organisatorisk og semantisk samhandling i offentlig sektor. SSB har bidratt med et case innenfor data til forskere. Prosjektet er delfinansiert av Norges forskningsråd og avslutter desember 2010.

Mikrodata til forskning

Etterspørselen etter mikrodata til bruk i forskning øker. Dette gjelder både koplede mikrodata fra administrative registre, og individdata fra SSBs intervjuundersøkelser. SSB har gradvis forbedret forskernes tilgang til SSBs data. Et tiltak har vært å formidle metadata om innholdet i ulike registre og gjøre de formelle sidene ved oppdragsbehandlingen bedre kjent for forskerne ved hjelp av egne side på ssb.no.

Det arbeides videre med å utvikle en hensiktsmessig infrastruktur for mikrodata-tjenesten i SSB. I 2010 vil to konkrete prosjekter gjennomføres:

- Etablere et arkivsystem for å sikre mulighetene for gjenbruk av data som er utlånt til forskningsformål
- Etablere alternative metoder for tilgang til data tilpasset forskernes databehov innenfor gjeldende regelverk. Hovedvekten vil bli lagt på å utvikle en remote access løsning

SSB har startet et konkret samarbeid med Norsk samfunnsvitenskapelig data-tjenesten (NSD), og vil i løpet av 2010 overføre et aidentifisert datasett av forløpsdatabasen FDTrygd supplert med utdannings- og inntektsdata til NSD. Formålet er at NSD skal betjene forskere med anonyme data basert på dette datasettet. Kriteriene for trekking av utvalg og anonymisering skal utarbeides av SSB i samarbeid med NSD. Som en følge av dette samarbeidet vil det utarbeides en ny avtale mellom SSB og NSD.

2.4.2. EØS-samarbeidet

SSB deltar aktivt i det internasjonale statistikk-samarbeidet, og dette fordrer økt innsats i 2010 til forberedelse, gjennomføring og oppfølging av både det løpende arbeidet og mer tidsbegrensede oppgaver. Internasjonalt sekretariat vil også i 2010 utøve sekretariatsfunksjonene aktivt gjennom internasjonal og intern koordinering og informasjon.

Målene er blant annet å:

- Forbedre informasjon og dokumentasjon rundt EØS-lovgivningen.
- Forenkle og forbedre prosessene i tilknytning til grants, internasjonalt budsjett og internasjonale møter.
- Videreutvikle årsmeldingen
- Utarbeide en brosjyre om internasjonalt samarbeid i SSB

En ny og omfattende europeisk statistikklov ble vedtatt 11. mars 2009 av Europaparlamentet og Rådet. Dette er en overordnet statistikklov som definerer det europeiske statistiske system, og som inneholder retningslinjer for utvikling, produksjon og formidling av europeisk statistikk. Loven ble innlemmet i EØS-avtalen 4. desember, og skal i 2010 implementeres i norsk lov gjennom en egen forskrift til den norske statistikkloven.

Sponsorship on Quality Adm. direktør Øystein Olsen leder en "Sponsorship on Quality" sammen med Eurostat. Sekretariatsansvaret er også delt med Eurostat. Arbeidsgruppen har medlemmer fra 10 land, og skal gi anbefalinger for hvordan en skal gå videre med kvalitetsarbeidet innen statistikk i Europa. Dette omfatter oppfølging av de europeiske retningslinjene for statistikk, anbefalinger av felles elementer i kvalitetsarbeidet og kommunikasjonsstrategier på dette området. Arbeidet skal gå fram til sommeren 2012.

2.4.3. Annet internasjonalt samarbeid

Arbeidet i forhold til andre internasjonale organer som FN, OECD, IMF, ILO og på nordisk plan følges opp når det gjelder dataleveranser og møtedeltagelse.

FN - ECE Adm. direktør Øystein Olsen er valgt inn i styret for Conference of European Statisticians fra høsten 2009. Dette innebærer at SSBs bidrag til dette samarbeidet vil øke.

FN - Statistical Commission Adm. direktør Øystein Olsen deltar som medlem av kommisjonen i denne perioden.

FN - Oslogruppen for energistatistikk Gruppen er opprettet av FNs statistikkommisjon, og har som hovedoppgave å revidere FNs manualer for energistatistikk. Revisjon av manualene skal slutføres i 2010.

FN - International Comparison Program (ICP) Prosjektet videreføres i 2010. SSB ved adm. direktør Øystein Olsen er leder for styret. Viktige oppgaver for styret er knyttet til strategi for brukerkontakt, finansiering, kapasitetsutbygging og kontakt med Global Office i Verdensbanken.

2.4.4. Internasjonalt utviklingssamarbeid

Institusjonsbygging og samarbeid Innsatsen knyttet til institusjonsbygging/samarbeid med søsterorganisasjoner innen statistikkproduksjon og samfunnsplanlegging vil bli videreført. I tillegg utføres arbeid for norsk bistandsforvaltning. Institusjonssamarbeidet retter seg særlig mot Norges utviklingspartnerland i Afrika, og i økende grad mot andre land med overgangsøkonomi. Virksomheten innen internasjonalt samarbeid planlegges med rundt 20 årsverk framover. Virksomheten er finansiert ved markedsoppdrag.

2.5. Kvalitet i alle ledd

Standardisering FOSS (FORbedring og Standardisering av Statistikkproduksjonen) ble avsluttet som eget program i 2009, men prosjektene følges opp gjennom porteføljestyringen. Flere større utviklingsprosjekter skal videreføres i 2010. Det gjelder blant annet prosjekter knyttet til datafangst som nytt system for intervjuvirksomheten (SIV) og felles metadatabase for inndata (SMED), samt videre utvikling og bruk på nye områder av et integrert system for datarevisjon og estimering (ISEE). Prioriterte nye prosjekter i 2010 er felles svartjeneste, felles mottaksdatabase, nye løsninger for finansstatistikken, samordning av KOSTRA, Idun og Altinn og ISEE-register.

I det videre arbeidet med virksomhetsmodellen samarbeider SSB med andre land gjennom prosjektet COmmon Reference Architecture (CORA). For å fremme samarbeid om standardiserte løsninger skal det identifiseres hvilke arbeidsprosesser som er best egnet for slike løsninger. Videre skal det etableres en oversikt over IT verktøy som standardiserer produksjonen, utviklet av ulike statistikkbyråer. En ny versjon av virksomhetsmodellen vil bli utarbeidet i 2010.

Porteføljestyringen videreutvikless Porteføljestyringen skal bidra til bedre effektivitet i SSB ved bedre framdrift og måloppnåelse for utviklingsprosjektene. Porteføljen av utviklingsprosjekter følges opp med kvartalsvise prioriteringsmøter og månedlige fremdriftsrapporter i DM (porteføljestyret).

Oppfølging av prosjektene som inngår i porteføljen vil gradvis utvides i 2010. Nye prosjekter i porteføljen skal bidra til bruk av standardiserte løsninger i SSB.

- Kvalitetsgjennomgangen følges opp* Kvalitetsgjennomgangen i 2008 ble gjennomført ved hjelp av et skjema for selvvurdering av statistikker (DESAP), og resulterte i forslag til tiltak som skulle gjennomføres i 2009. Tiltak som ble foreslått som oppfølging av DESAP skal følges opp og evalueres i 2010. Innhenting av kunnskap om registerførernes kvalitetskontroller, økt bruk av maskinelle opprettinger, økt utarbeidelse av dokumentasjon og mer systematisk oppfølging av brukernes behov er eksempler på tiltak som vil bli evaluert i 2010. Dette vil også være et ledd i opplegget for internkontroll i SSB.
- Metadatasystemer* Kvalitetsikringsarbeidet knyttet til metadata vil fortsette. Utviklingsprosjektene omfatter blant annet ny versjon av klassifikasjonsdatabasen som skal gjøre det mulig å bruke standard klassifikasjoner i produksjonsrutinene.
- IT infrastruktur* Viktige områder i 2010
- Etter etablering av ett datasenter i Kongsvinger i begynnelsen av året, skal driftsrutinene gjennomgås og kvalitetssikres. Forebyggende vedlikehold skal gis prioritet.
 - Styrke og utvide overvåking av utstyr og applikasjoner. Overvåkingen skal omfatte alle kritiske komponenter i infrastrukturen (servere, nettverk, lagringsutstyr mv.) og utvides til å omfatte kritiske tjenester og applikasjoner som for eksempel ssb.no, Idun mv. Videre skal kriterier og omfanget av automatisk varsling gjennomgås med sikte på tidligere oppstart av feilretting. Overvåkningssystemene skal tilpasses kravene i tjenesteavtalene.
 - Oppgradering til SAS 9.2 inkludert overgang til Linux og ny serverplattform skal gjennomføres innen utgangen av 1. kvartal.
 - Ny sikkerhetsdesign i nettverket implementeres.
 - Konfigurasjonsdatabasen tas i bruk for å styrke og utvide konfigurasjonsstyringen i takt med oppgradering og flytting av tjenester til Kongsvinger
- Implementere kompetansestrategien* Utviklingsoppgavene knyttet til implementering av kompetansestrategien vil i 2010 konsentreres om å:
- Avslutte utviklingsprogrammet for ledere hvor temaene i 2010 er endringsledelse og kunnskapsbygging. Begge samlingene vil ta utgangspunkt i endringsarbeid som allerede er igangsatt, og konsentreres om utfordringer knyttet til reduksjon i antall ansatte.
 - Etablere et mer helhetlig system for rekruttering på bakgrunn av endringer i arbeidsoppgaver og forventet avgang av personale. Målet er at fremtidig rekruttering skal sikre kompetansebehovet både på kort og noe lengre sikt.
 - Et system for kompetansekartlegging skal tas i bruk.

2.6. Administrasjon og økonomistyring

Videreføre systemer og løsninger i samarbeid med SSØ prioriteres For budsjettprosessen 2010 er *Planlegger* tatt i bruk som verktøy i Agresso. Dette vil bli videreutviklet i 2010. I løpet av 2010 skal også rapporteringsverktøyet *Excelsator* bli tilgjengelig til bruk i rapporteringsarbeidet. Det er et mål for 2010 at ledelsesrapporter skal være oppdatert og tilgjengelig i Agresso.

Alle økonomirutiner skal vedlikeholdes jevnlig. Det er et ledd i arbeidet med internkontroll.

Anskaffelser Det er inngått partsavtaler med andre statlige virksomheter. SSB har samkjøpsavtaler på følgende vare/tjenestekområder: Inventar, kontorrekvisita, renholdsrekvisita, konvolutter, kopipapir, vaktjenester, telefoni, flyreiser, tidskriftsformidling og advokattjenester. Flyavtalen eog rammeavtalen for tidskriftsformidling administreres av SSB.

Det er i tråd med innkjøpsstrategien satset på ehandel. Online-reisebestilling ble iverksatt 1. august 2009 i forbindelse med ny reisebyråavtale. Målet for 2010 er at 70 prosent av reisene skal bestilles online.

Det videre arbeidet med Ehandel er helt avhengig av leveringskapasitet hos SSØ. Så snart SSØ gjør verktøy for ordrehåndtering og innkjøp klart, vil SSB ta det i bruk.

3. Ressurser

3.1. Budsjett

I statsbudsjettet, kapittel 1620, tilsvarer samlet ramme for SSB 679 millioner kroner for 2010. Rammen er fordelt slik på de ulike postene:

- Post 01 485,4 millioner kroner
- Post 21 183,2 millioner kroner
- Post 45 10,4 millioner kroner

Samlet driftsbudsjett i 2010 SSBs samlede driftsinntekter for 2010 er budsjettet med 679 millioner kroner (statsbevilgninger og brukerfinansierte inntekter). I tillegg kommer investeringsbudsjettet på 10,4 millioner kroner.

Samlet for postene 01 og 21 budsjetteres det for 2010 med et negativt driftsresultat på 6,2 millioner kroner.

Statsoppdraget - post 01 Budsjetterte utgifter for posten er på 486 millioner kroner. Det budsjetteres med et negativt driftsresultat på 0,6 millioner kroner. Det søkes om overføring av midler fra 2009 til 2010. Dette tilsvarer 9,7 millioner kroner.

Brukerfinansierte oppgaver SSB budsjett for 2010 på brukerfinansierte inntekter er 183,2 millioner kroner. Det er en økning på om lag 1,8 millioner kroner i forhold til budsjetterte inntekter for 2009.

Posten budsjetteres med et underskudd på 5,6 millioner kroner. Overførte midler fra 2009 til 2010 tilsvarer 24,7 millioner kroner, som SSB søker overført. Det store beløpet til overføring henger sammen med periodisering av innbetalinger og utgifter. Etter kontantprinsippet skal regnskapet vise utgifter og inntekter som er betalt i regnskapsåret. Regnskapet tar ikke hensyn til forpliktelsene som er knyttet til innbetalingene.

De brukerfinansierte oppgavene tilsvarer rundt 27 prosent av SSBs totale budsjett.

Investeringer Budsjetterte utgifter for investeringer er 10,4 millioner kroner. I tillegg kommer overførte midler fra 2009 til 2010 på 1,7 millioner kroner som SSB søker overført.

Driftsbudsjett 2010 – samlet for postene 01 og 21. 1 000 kroner

	Regnskap 2008	Rev. budsjett 2009	Regnskap 2009	Budsjett 2010
Statsbevilgng	440 100	467 100	467 100	485 400
Oppdragsinntekt	182 238	186 306	186 635	183 138
Lønnskompensasjoner	14 300	3 700	3 700	0
Refusjoner	18 062	0	18 643	0
Sum inntekter og refusjoner	654 700	657 106	676 078	668 538
Lønnsutgifter	473 768	474 281	496 755	476 411
Varer og tjenester	198 509	192 647	181 610	198 338
Sum driftsutgifter	672 276	666 928	678 365	674 748
Driftsresultat	-17 576	-9 822	-2 287	-6 210
Overføringer fra året før	54 203	36 627	36 627	34 340
Overføringer til neste år	36 627	26 805	34 340	28 130

Statsoppdraget, post 01. 1 000 kroner

	Regnskap 2008	Rev. budsjett 2009	Regnskap 2009	Budsjett 2010
Statsbevilgning	440 100	467 100	467 100	485 400
Lønnskompensasjoner	14 300	3 700	3 700	
Refusjoner	18 062	0	18 643	
Sum inntekter og refusjoner	472 462	470 800	489 443	485 400
Lønnsutgifter	343 357	345 883	367 481	351 060
Varer og tjenester	135 095	130 920	125 967	134 902
Sum utgifter	478 451	476 804	493 448	485 962
Driftsresultat	-5 989	-6 004	-4 005	-562
Overføringer fra året før	19 665	13 676	13 676	9 671
Overføringer til neste år	13 676	7 672	9 671	9 109

Markedsoppdraget, post 21. 1 000 kroner

	Regnskap 2008	Rev. budsjett 2009	Regnskap 2009	Budsjett 2010
Inntektskrav i statsbudsjettet	187 000	177 500	177 500	183 200
Mer/mindre- inntekt	-4 762	8 806	9 135	-62
Oppdragsinntekt	182 238	186 306	186 635	183 138
Sum inntekter	182 238	186 306	186 635	183 138
Lønnsutgifter	130 411	128 398	129 274	125 351
Varer og tjenester	63 414	61 727	55 643	63 436
Sum utgifter	193 825	190 125	184 917	188 786
Driftsresultat	-11 587	-3 818	1 718	-5 648
Overføringer fra året før	34 538	22 951	22 951	24 669
Overføringer til neste år	22 951	19 133	24 669	19 021

Større nyanskaffelser, post 45. 1 000 kroner

	Regnskap 2008	Rev. budsjett 2009	Regnskap 2009	Budsjett 2010
Statsbevilgning	10 200	11 100	11 100	10 400
Sum utgifter	4 545	19 243	17 562	10 400
Driftsresultat	5 655	-8 143	-6 462	0
Overføringer fra året før	2 488	8 143	8 143	1 681
Overføringer til neste år	8 143	0	1 681	1 681

Den interne budsjettfordelingen presenteres i en årlig budsjettpublikasjon som utgis i serien *Planer og meldinger*.

3.2. Personalet

Arbeid med å rekruttere og beholde kompetente medarbeidere er en prioritert oppgave. Mål for kompetansearbeidet står omtalt som utviklingsoppgave i kapittel 2.6. *Kvalitet i alle ledd*.

Arbeidsmiljø-HMS

SSB har IA-avtaler med følgende mål:

- SSB vil aktivt arbeide for å holde sykefraværet på et fortsatt lavt nivå
- SSB vil ivareta ressursene som medarbeidere i alle aldre representerer, gjennom en aktiv livsfasepolitikk

Det opplyses i stillingsannonser at forholdene legges til rette for personer med nedsatt funksjonsevne, og kvalifiserte søkere med nedsatt funksjonsevne skal alltid innkalles alltid til jobbintervju.

HMS-arbeidet i 2010 vil bli gjennomført i tråd med HMS håndboka. Det skal legges vekt på lokale HMS-gjennomganger og handlingsplanene for HMS-arbeidet i den enkelte avdeling.

- Antall ansatte** SSB hadde 1013 ansatte per 31.12.2009 inkludert 22 medarbeidere i fødselspermisjon og fem personer som arbeider i Eurotat. SSB hadde også 185 intervjuere som arbeider med spørreundersøkelser, 107 lokale intervjuere rundt i landet og 78 intervjuere sentralt.
- Antall årsverk** For 2010 budsjetteres det med 932 årsverk. Det er 35 færre enn antallet planlagte årsverk for 2009. Budsjetterte årsverk for statsoppdraget er 725 og for brukeroppdraget 234.

Budsjetterte årsverk, etter finansiering og avdeling. Hovedkategorier 2010

Avdeling	Årsverk i alt 2009	Årsverk i alt 2010	Statsoppdrag		Markedsoppdrag	
			2009	2010	2009	2010
I alt	967,2	932,2	724,6	698,0	242,6	234,2
100 Plan og økonomi	27,7	26,2	19,7	18,2	8,0	8,0
140 Internasjonalt utviklingssamarbeid ²	18,2	20,1	0,5	-	17,7	20,1
200 Økonomi, energi og miljøstatistikk	128,7	123,7	101,7	92,5	27,0	31,2
300 Personstatistikk	122,6	114,5	78,4	75,0	44,2	39,5
400 Næringsstatistikk	119,3	116,4	101,3	101,0	18,0	15,4
500 Forskningsavdelingen ..	94,6	86,1	53,9	52,3	40,7	33,8
600 Personal og formidling ..	101,0	100,4	85,0	83,4	16,0	17,0
700 IT og metoder	115,5	110,5	94,2	91,0	21,3	19,5
800 Datafangst	122,2	119,8	82,6	79,2	39,6	40,6
900 Nasjonalregnskap og finansstatistikk	117,4	114,5	107,3	105,4	10,1	9,1

¹ I markedsoppdrag inngår også årsverk finansiert av påslaget (overhead).

² For markedsoppdrag ved *Seksjon for internasjonalt utviklingsarbeid (140)* føres korttidsoppdrag på de enkelte seksjoner og avdelinger.

Utdrag fra Prop. 1 (2009–2010)

Sentrale utfordringer og prioriteringer i statistikkproduksjonen i 2010

Systematisk kvalitetsarbeid og standardisering

Statistisk sentralbyrå arbeider systematisk for å produsere statistikk og analyser av høy kvalitet så effektivt som mulig. Et overordnet prosjekt for forbedring og standardisering av statistikkproduksjonen (FOSS) ble etablert i 2008. I løpet av året ble 28 prosjekter satt i gang, hvorav 19 ble fullført i 2008. Prosjektene dekker de fleste deler av produksjonskjeden for statistikk i tillegg til kvalitetssikring og infrastruktur. Statistisk sentralbyrå arbeider løpende med å utvide og forbedre kvaliteten på statistikkproduktet, herunder med å forbedre statistikk for offentlig sektor (KOSTRA og StatRes), forberedelser til Folke- og bolig tellingen i 2011 og med å modernisere og bygge ut formidlingsvirksomheten (www.ssb.no). Informasjonssikkerheten er svært viktig for Statistisk sentralbyrå, og det arbeides løpende med å videreutvikle rutiner for sikkerhet og beredskap på alle områder. Virksomheten er tilpasset krav og retningslinjer i personopplysningsloven og sikkerhetsloven. Arbeidet med datasikkerhet vil ha høy prioritet også i 2010, og Statistisk sentralbyrå vil delta i relevante, sentrale øvelser hvor sikkerhet og beredskap er tema.

Elektronisk datafangst

Statistisk sentralbyrå viderefører satsningen på elektronisk datafangst. Det innebærer en gradvis nedtrapping av bruken av papirskjema kombinert med økt bruk av Altinn. Når Altinn II kommer i drift, vil skjemaproduksjonen i Statistisk sentralbyrås IDUN-system gradvis fases ut og legges over i Altinn.

Altinn legger til rette for felles dataauthenting i flere etater. Dette bidrar til redusert oppgavebelastning og mer effektiv datafangst. Prosjektet *EDAg – Elektronisk Dialog med Arbeidsgivere – grunndata* går i 2010 inn i en mer konkret planleggingsfase. Forprosjektet skal etter planen resultere i et styringsunderlag for et eventuelt hovedprosjekt i 2011. Dette prosjektet vil etablere løsninger for samordnet innsamling av data fra arbeidsgivere om lønn, skatt, pensjonspremier og sysselsetting. For Statistisk sentralbyrå vil gevinsten være hyppigere og bedre statistikk for sysselsetting og lønn, og lavere kostnader til egen datainnsamling. Prosjektet er nærmere omtalt under kap. 1618 Skatteetaten, avsnittet Forprosjekt – Elektronisk dialog med arbeidsgiverne.

Registersamspill og folketellingsstatistikk

Statistisk sentralbyrå har fire statistiske basispopulasjoner, som dekker henholdsvis *personer, sysselsatte, bedrifter og foretak* og *boliger og husholdninger*. For å sikre et best mulig grunnlag for utarbeiding av offisiell statistikk vil arbeidet med å se data fra ulike registre i sammenheng, også med andre statistikkssystemer, fortsette i 2010. Registersamspillet medfører at Folke- og bolig tellingen 2011 kan gjennomføres uten egen datainnhenting. Dette innebærer en betydelig effektivisering i forhold til tidligere folke- og bolig tellingen.

En ny EU-rettsakt for folke- og bolig tellingen innebærer strengere krav til hvilke data og metadata som skal leveres til Eurostat, til den form data skal formidles på og til standardiserte kvalitetsrapporter. Innenfor rammene av den registerbaserte tellingen vil Statistisk sentralbyrå også i størst mulig grad imøtekomme ønsker fra andre brukere av Folke- og bolig tellingen 2011. Samarbeidet med Skatteetaten og Statens kartverk for å forbedre datagrunnlaget for boligadresser og boliger videreføres i 2010. Det planlegges også kvalitetsforbedrende tiltak internt i Statistisk sentralbyrå for å utnytte supplerende datakilder og videreutvikle

metodene for å kombinere eksisterende data. Publiseringen fra tellingen skal samordnes med relevante årsstatistikker.

Landbrukstelling 2010

Fullstendige jordbruks- og landbrukstelling er gjennomført med rundt 10 års mellomrom siden 1907. De fullstendige tellingene gjør det mulig å publisere og analysere resultater for mindre områder, og å korrigere eventuelle skjevheter som oppstår i de årlige utvalgsundersøkelsene.

Tellingen i 2010 er basert på krav i EØS-avtalen i tillegg til nasjonale behov. Informasjonen vil hovedsakelig bli hentet fra administrative registre, supplert med en skjemabasert undersøkelse til rundt 45 000 jordbruksbedrifter med spørsmål om sentrale emner som arbeidsinnsats, tilleggsnæringer og miljø. GIS-verktøy, dvs. informasjonssystemer for håndtering av geografisk relaterte data, brukes både i datafangsten og i analyse- og publiseringsarbeidet. Altinn vil være elektronisk innrapporteringskanal. Målet er å publisere noen foreløpige resultater i løpet av 2010.

Ny næringsstandard og hovedrevisjon av nasjonalregnskapet 2011

EUs standard for næringsgruppering (NACE) er revidert. Ny norsk næringsstandard (SN2007) bygger på EUs reviderte standard, og gir regler om næringsklassifisering og entydige definisjoner av statistiske enheter. Arbeidet med å tilpasse statistikkssystemene til ny næringsstandard startet i 2007. Standarden er tatt i bruk i alle korttidsstatistikker fra januar 2009 og i de årlige strukturstatistikkerne for statistikkåret 2008.

Innføring av ny næringsstandard (NACE) i nasjonalregnskapet er en viktig oppgave de nærmeste årene. Bearbeiding av tall etter ny standard vil starte i andre halvår 2009. Parallelt må det utvikles metoder som kan gi konsistente tidsserier. I henhold til Eurostats planer skal publisering av nasjonalregnskapet etter ny næringsstandard skje i nasjonalregnskapsystemet fra september 2011.

Globalisering og forbedret finansmarkedsstatistikk

I kjølvannet av finanskrisen er det behov for tilpasninger og utvidelser i finansstatistikken, både med hensyn til aktualitet, hyppighet, større spesifikasjonsgrad og internasjonal sammenliknbarhet. På vegne av Kredittilsynet og Norges Bank har Statistisk sentralbyrå ansvar for datainnhenting til tilsynsformål for finansielle foretak, og ivaretar dessuten rapportering til internasjonale organisasjoner som Bank for International Settlements (BIS) og Det internasjonale valutafondet (IMF).

Som følge av økt internasjonalisering og globalisering må statistikken på dette området bygges ut og forbedres slik at den blir tilbaset nye krav og utviklings-trekk. Det er videre behov for en utfyllende statistisk beskrivelse som viser hele aktiviteten til flernasjonale konsern, og for å fange opp og beskrive de stadig raskere endringene som skjer over landegrensene bl.a. knyttet til nye selskaps- og eierformer. Arbeidet med forbedring av finansmarkedsstatistikken vil intensiveres i 2010.

Arbeidsmarkedsstatistikk mv.

I 2010 tar Statistisk sentralbyrå sikte på å publisere kvartalsvis arbeidstakerstatistikk, som også vil gi tall for nye arbeidstakere på korttidsopphold. I henhold til en ny EU- rettsakt vil Statistisk sentralbyrå i 2010 også publisere statistikk over ledige stillinger. Det vil også bli gjort forsøk på å supplere statistikk over arbeidskraftkostnader med individopplysninger om rettigheter/utbetalinger i private og offentlige tjenestepensjonsordninger.

Energistatistikk

I 2010 skal kvaliteten på energistatistikken forbedres, særlig statistikken for energibruk innen tjenesteyting og husholdninger. I tillegg skal FN's arbeid med å utvikle nye prinsipper og manualer for internasjonal energistatistikk slutføres. Statistisk sentralbyrå leder dette arbeidet.

Priser og prisindekser

God prisstatistikk er av stor betydning for kvaliteten på den økonomiske statistikken, og videreutvikling av prisstatistikk for varer og tjenester prioriteres høyt. I 2010 avsluttes et utviklingsarbeid for tjenestepriksindekser. Da vil i alt 21 nye indekser være i ordinær drift. Det vil bli arbeidet med omlegging av vektgrunnlaget i konsumprisindeksen og med prisindekser for utenrikshandelen.

Statistikk for offentlig sektor

StatRes er et system for utvikling og formidling av statistikk og indikatorer for ressursinnsats, aktivitet og resultater for statens virksomhet. I 2010 vil arbeidet fortsette med områdene Utlendingsdirektoratet og Skatteetaten, i tillegg til at eksisterende områder utvides med mer statistikk og flere indikatorer. Rammeavtalen med Fornyings- og administrasjonsdepartementet dekker perioden fram til utgangen av 2012. I denne perioden skal resten av statsforvaltningen fases inn. Det samordnede systemet for rapportering og formidling av kommunal statistikk (KOSTRA) videreføres.

Tidsbruksundersøkelse 2010

Det skal gjennomføres en ny tidsbruksundersøkelse i 2010. Det ble gjennomført slike undersøkelser i 1971, 1980, 1990 og 2000. Tidsbruksundersøkelsene gir viktig kunnskap om endringer i befolkningens dagligliv. Undersøkelsene gjør det mulig å se ulike typer aktiviteter i sammenheng, og er den viktigste datakilden for å studere tid brukt til ubetalt arbeid.

Svalbardstatistikk

Arbeidet med å beskrive Svalbardsamfunnet gjennom egne analyser av økonomiske og sosiale forhold, inkludert miljøsituasjonen, videreføres i 2010. Statistisk sentralbyrå ser det som en prioritert oppgave å utvikle sammenliknbar statistikk som kan gi sentrale og lokale myndigheter bedre beslutningsgrunnlag.

Forskning og analyse i 2010

Forskningsvirksomheten i Statistisk sentralbyrå skal bidra med ny kunnskap om økonomisk atferd og økonomiske virkninger av ulike begivenheter, herunder politiske tiltak. Forskningen skal dessuten gi tilbakevirkninger til statistikkproduksjonen. Dette skjer bl.a. ved deltaking i prosjekter knyttet til utvikling av metoder for produksjon og kvalitetsforbedring av statistikken, for eksempel i arbeidet med prisindekser og nasjonalregnskap. Prioritering innenfor ulike områder av forskningen framover er nærmere beskrevet nedenfor.

Skatteanalyser og offentlig økonomi

Skattemodellene oppdateres og videreutvikles, og stilles til disposisjon for forvaltningen. Service overfor forvaltningen og Stortinget opprettholdes. Det legges vekt å utnytte mikroøkonometrisk forskning om foretaksatferd og husholdningsatferd i modellene. Analyser av fordelingssspørsmål videreføres med vekt på koblingen mellom inntekts- og formuesfordeling.

Ressurs- og miljøøkonomi

Studier av avtaler og virkemiddelbruk i miljø- og energipolitikken prioriteres sammen med analyser av teknologivalgs betydning for utslipp og miljø. Det legges også vekt på å utforme gode indikatorer for bærekraftig utvikling. Forbedrede data for energi- og miljøforhold utnyttes sammen med nasjonalregnstall i modellene.

Mikroøkonometriske analyser

Analyser av bedrifters, foretaks, individers og husholdningers adferd videreføres. Det legges vekt på å innarbeide resultater fra denne forskningen i modellene. Prioriterte temaer er blant annet arbeidstilbud, faktorer som påvirker tilstrømming til trykkesystemet og faktorer bak teknologisk utvikling i bedrifter.

Makromodeller

Makromodellene oppdateres, og samarbeidet med tradisjonelle brukere videreføres. Arbeidet med konjunkturrapporter og prognoser videreføres. Analyser av samspillet mellom finansmarkeder og realøkonomien prioriteres. Langsiktige studier av sammenhengen mellom demografiske forhold, statsfinanser og økonomisk utvikling videreføres.

Befolkningsanalyser og levekårsforskning

Arbeidet med årlige befolkningsprognoser fortsetter. Analyser av dødelighet og migrasjon prioriteres. Analyser av endringer i husholds- og familiestruktur, av samspillet mellom befolknings- og levekårsutviklingen, og av mekanismer som kan forklare ulikheter i levekår, videreføres.

Budsjett 2010**Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå**

Det foreslås en budsjetttramme for Statistisk sentralbyrå i 2010 på 679,0 mill. kroner. Forslaget innebærer en mindre økning av aktivitetsnivået fra 2009 til 2010.

Det er et mål for Statistisk sentralbyrå å utvikle statistikk for områder som har mangelfull dekning, og opprettholde omfanget av den løpende statistikkproduksjonen med minst like god kvalitet og aktualitet som før. I tillegg vil det bli satset videre på å effektivisere datainnsamlingen og på brukervennlig og effektiv formidling av statistikk og forskningsresultater på www.ssb.no. Det vil bli lagt stor vekt på informasjonssikkerhet og på arbeidet med å holde oppgavebyrden på et så lavt nivå som mulig.

Post 01 Driftsutgifter

Posten omfatter lønnsutgifter, utgifter til opplæring, utgifter til leie og drift av kontorlokaler, reiser, kontorutstyr mv. For 2010 foreslås det bevilget 485,4 mill. kroner under post 01.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Spesielle driftsutgifter er knyttet til brukerfinansierte oppdrag. Omfanget av slike oppdrag er beregnet til 183,2 mill. kroner i 2010.

Ved brukerfinansierte oppdrag blir utgiftene postert på kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle driftsutgifter. Inntektene fra slike oppdrag skal fullt ut dekke utgiftene og blir postert på kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 02 Oppdragsinntekter.

Statistisk sentralbyrå kan overskride bevilgningen til oppdragsvirksomhet på kap. 1620, post 21 Spesielle driftsutgifter, med et beløp som tilsvarer merinntektene på kap. 4620, post 02 Oppdragsinntekter. Eventuelle ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21, jf. forslag til romertallsvedtak II.2.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Posten omfatter blant annet en avsetning til arbeidet med å videreutvikle datasikkerhet og datakapasitet på Statistisk sentralbyrås teknologiske plattform.

Styring og planleggingsopplegg i SSB

Statistisk sentralbyrå er administrativt underlagt Finansdepartementet og ledes av et styre og av administrerende direktør. Styret oppnevnes av Finansdepartementet. Direktør Frøydis Langmark ved Krefregisteret er styreleder.

Styrets oppgaver og sammensetning

Styrets oppgaver er beskrevet i statistikkloven av 16. juni 1989. Styret skal behandle og fastsette Statistisk sentralbyrås strategiplan, budsjettforslag, årlig virksomhetsplan og årsmelding, etter forslag fra administrerende direktør. Styret skal legge disse sakene fram for Finansdepartementet. Videre skal styret føre tilsyn med utviklingen av norsk statistikk og med virksomheten i Statistisk sentralbyrå. Administrerende direktør skal legge fram for styret alle saker av større betydning for norsk statistikk og for Statistisk sentralbyrås virksomhet.

Styret hadde følgende sammensetning fra 1. februar 2010

Direktør Frøydis Langmark, styreleder
Rådgiver Tor Borgenvik, nestleder
Professor Ragnar Torvik
Professor Einar Hope
Finansdirektør Ida Helliesen
Post doc. Ragnhild Balsvik
Rådgiver Solveig Nygårdseter

Varamedlemmer:

Forsker Anne Britt Djuve
Juridisk direktør Randi Punsvik
Adm. direktør Eirik Pedersen
Førsteamanuensis Ole Bjørn Røste
Rådgiver Kathrine Hveem

Administrerende direktørs ansvar og oppgaver

Administrerende direktør har det faglige ansvaret for Statistisk sentralbyrås virksomhet. Han skal i tråd med de bestemmelser som er gitt i statistikkloven, utarbeide og legge fram for styret forslag til langtidsprogram, årlig budsjettforslag, årlig arbeidsprogram og årsmelding. Han skal videre sørge for at det fastsatte arbeidsprogrammet blir gjennomført på en så hensiktsmessig og økonomisk måte som mulig.

Administrerende direktør leder Statistisk sentralbyrå i samarbeid med assisterende direktør Olav Ljones og avdelingslederne. Avdelingslederne er fagdirektør Torstein Bye, fagdirektør Johan-Kristian Tønder, fagdirektør Nils Håvard Lund, fagdirektør Anne Rømo, forskningsdirektør Torbjørn Hægeland, fagdirektør Hans Viggo Sæbø fagdirektør Anne Skranefjell, fagdirektør Rune Gløersen og fagdirektør Anne Sundvoll.

Organisasjon

De viktigste sidene ved Statistisk sentralbyrås organisasjon og ledelsesstruktur er presentert i dokumentet *Statistisk sentralbyrås organisasjon og ledelse*, som blir oppdatert årlig eller oftere. Siste utgave av dokumentet ble utgitt i mai 2009 som *Planer og meldinger 2009/11*.

Det er seks tjenestemannsorganisasjoner representert i Statistisk sentralbyrå. Forholdet til tjenestemannsorganisasjonene blir ivarettatt i samsvar med Hovedavtalens paragraf 1 og en egen tilpasningsavtale.

Interne utvalg

Administrerende direktør fattet beslutninger av overordnet og prinsipiell karakter i *direktørmøtet* (DM), som arrangeres hver uke. Alle medlemmer av toppledelsen deltar. Drøfting av faglige spørsmål er lagt til *Direktørforum* (DF), som gjennomføres en til to ganger i måneden. Det er åpnet for bredere deltakelse i DF enn i DM.

Arbeidsmiljø- og samarbeidsutvalget (ASU) er et felles utvalg mellom Statistisk sentralbyrås ledelse og tjenestemannsorganisasjonene. Utvalget ledes av administrerende direktør. Samarbeidet mellom ledelsen og tjenestemannsorganisasjonene blir i hovedsak ivaretatt gjennom dette utvalget som har åtte til ti møter i året. Arbeidet med likestillingsoppgaver er tillagt et eget utvalg som ligger under ASU. Arbeidsmiljø saker som gjelder hele SSB, jmfør arbeidsmiljølovens § 24, pkt. 2, behandles i ASU. Andre arbeidsmiljø saker behandles i arbeidsmiljøutvalget (AMU).

Sikkerhetsutvalget er et rådgivende organ i sikkerhetsspørsmål, inkludert forhold knyttet til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Utvalget kan også initiere, etablere og følge opp forebyggende sikkerhetstiltak.

Utvalget for statistiske standarder styrer arbeidet med statistiske standarder. Det utarbeider blant annet årsrapport om standardarbeidet, bidrar i arbeidet med å fastlegge innholdet i statistiske standarder.

Konfidensialitetsutvalget har i oppgave å vurdere publiseringsaktiviteten i forhold til statistikklovens § 2-6, og har i tillegg oppgaver knyttet til godkjenning av institusjoner som kan søke om å få tilgang til mikrodata.

Arbeidet med virksomhetsplanen

Arbeidet med kommende års virksomhetsplan starter med at ledelsen utarbeider prioriteringer for planarbeidet basert på foreløpige budsjetttrammer.

Etter at prioriteringene er drøftet i avdelingene og i styret, utarbeides det utkast til virksomhetsplan, der det også blir informert om budsjettforutsetninger og hvilke dokumenter og oppdateringer som skal foretas i forbindelse med planleggingen. Ledelsen behandler forslag til avdelingsvise planer i separate møter. Det gjennomføres også egne planmøter for store tverrgående prosjekter eller områder.

Etter at avdelingenes forslag til virksomhetsplaner er drøftet, blir budsjettet saldert tidlig i desember. Deretter fullføres endelig virksomhetsplan.

Virksomhetsplan for hver avdeling

Virksomhetsplanene utarbeides for hver avdeling. I tillegg til planen skal det utarbeides prosjektskriv for store prosjekter og for prosjekter som berører flere avdelinger.

Produkter og produktregister

Et eget plansystem og et produktregister er viktige redskaper for planlegging og oppfølging. Alle produkter tildeles nummer, og planlagte timeverk per produkt legges inn i systemet. Produktregisteret brukes til både måltall og historiske tall. Registeret omfatter opplysninger om blant annet timeverksforbruk, aktualitet, svarprosenter, oppgavebyrde, datakilde, tilgjengelighet, sammenheng og relevans. Produktregisteret er en viktig forutsetning for mål- og resultatstyring i SSB.

Budsjett

Hver avdeling utarbeider forslag til budsjett på basis av foreløpige budsjetttrammer som er gitt i utkast til virksomhetsplan. I kapittel 4.1 om ressurser står budsjettet for 2010 samlet og fordelt på statsoppdrag og brukerfinansierte oppgaver

(markedsoppdrag). Oversikten omfatter også regnskapstall. Det utgis også hvert år en samlet oversikt over den interne budsjettfordelingen.

Medarbeidersamtaler og stillingsvurderinger

Det gjennomføres medarbeidersamtaler en gang i året, fortrinnsvis i forbindelse med virksomhetsplanarbeidet. Det finnes en momentliste til bruk i medarbeidersamtaler. Det er etablert en ordning med stillingsvurderingsskjema for alle stillinger. Stillingsvurderingene blir oppdatert ved behov, blant annet i forbindelse med lokale lønnsoppgjør.

Resultatrapporteringer

Den viktigste rapporteringen til Finansdepartementet skjer gjennom halvår- og årsrapporter. Halvårsrapporten oversendes ved fristen som er rundt 20. august, og årsrapporten rundt 20. februar.

Styret utarbeider en egen årsmelding.

Strategier

Med om lag fem års mellomrom blir det utarbeidet en ny langtidsplan eller strategi for Statistisk sentralbyrå. Ny hovedstrategi - Strategi 2007 - og delstrategier foreligger nå. Strategiene er utgitt i separate publikasjoner og tilgjengelige både på Byrånettet og på ssb.no.

SSBs organisasjon per 4. januar 2010

